

**25. mimořádné jednání
Řídicího výboru Brněnské metropolitní oblasti (ŘV BMO)**

**Fyzické jednání
Sál RMB**

2. 4. 2024, 14:00 – 15:30 hodin

Zápis z jednání

Body programu:

- 1) Zahájení, úvodní slovo; představení a odsouhlasení programu ŘV BMO
- 2) Organizační a technický bod
 - a) Personální záležitosti: změny ve složení PS a ŘV BMO
 - b) Zpráva o plnění strategie 2014–2020 a Zpráva o plnění strategie 2021+
 - c) Standardizace ITI dle požadavků MMR ČR a z něj vyplývající úpravy jednacího řádu pracovních skupin ŘV BMO, statutu a jednacího řádu ŘV BMO, etický kodex ŘV BMO
- 3) Aktuální stav naplňování Integrované strategie rozvoje BMO 21+
- 4) Návrh aktualizace vybraných témat Integrované strategie rozvoje BMO 21+, představení kontextu, další postup, diskuse
- 5) Návrh harmonogramu výzev nositele ITI pro první polovinu 2024, témata možné budoucí projektové aktualizace a volné disponibilní alokace ITI
- 6) Poziční dokument metropolitních oblastí k budoucnosti metropolitní spolupráce a nástroje ITI po roce 2027, závěry z jednání Komory statutárních měst SMO ČR 7. 3. 2024, novelizace zákona o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb., usnesení, diskuse
- 7) Aktuální informace k mezinárodnímu projektu MECOG-CE, další aktivity zaměřené na BMO
- 8) Různé, prostor pro dotazy, termín dalšího řádného jednání

1) Zahájení, úvodní slovo; představení a odsouhlasení programu ŘV BMO

Dvacáté páté mimořádné jednání Řídicího výboru Brněnské metropolitní oblasti (dále jen ŘV BMO, případně ŘV) zahájil hejtman Jihomoravského kraje a místopředseda ŘV Jan Grolich, který přivítal všechny přítomné a ujal se řízení jednání.

Jan Grolich konstatoval usnášeníschopnost ŘV (přítomna nadpoloviční většina členů – 13/18). Sdělil, že jednání ŘV je pro účely pořizování zápisu nahráváno. Vyzval přítomné ke sdělení případných připomínek k programu. K programu nebyly připomínky a byl konsensuálně odsouhlasen.

2) Organizační a technický bod

a) Personální záležitosti: změny ve složení pracovních skupin ŘV BMO

Zdeněk Dvořák informoval o tomto bodu. Viz prezentace.

Rozprava: bez diskuse.

Hlasování (přítomno 13 členů s hlasovacím právem).

Návrh usnesení: „Řídicí výbor BMO bere na vědomí upravené složení PS ŘV BMO.“

Návrh usnesení: „Řídicí výbor BMO schvaluje upravené složení ŘV BMO.“

Pro: 13, Proti: 0, Zdržel se: 0

Usnesení byla schválena.

b) Zpráva o plnění strategie 2014–2020 a Zpráva o plnění strategie 2021+

Zdeněk Dvořák informoval o tomto bodu. Viz prezentace.

Hlasování (přítomno 13 členů s hlasovacím právem).

Návrh usnesení: „Řídící výbor BMO schvaluje Zprávu o plnění ISR BMO 2014-2020 č. 15 a Zprávu o plnění ISR BMO 2021+ č. 2.“

Pro: 13, Proti: 0, Zdržel se: 0

Usnesení bylo schváleno.

c) Standardizace ITI dle požadavků MMR ČR a z něj vyplývající úpravy jednacího řádu pracovních skupin ŘV BMO, statutu a jednacího řádu ŘV BMO, etický kodex ŘV BMO

Zdeněk Dvořák informoval o tomto bodu. Viz prezentace. Nejvýraznější změna se týká zrušení tzv. institutu tichého souhlasu za „zdržuji se“ u hlasování per rollam. Je nutné tedy aktivně hlasovat.

Hlasování (přítomno 13 členů s hlasovacím právem).

Návrh usnesení: „Řídící výbor BMO schvaluje upravený jednací řád pracovních skupin ŘV BMO.“

Návrh usnesení: „Řídící výbor BMO schvaluje upravený statut a jednací řád ŘV BMO.“

Návrh usnesení: „Řídící výbor BMO schvaluje Etický kodex ŘV BMO.“

Pro: 13, Proti: 0, Zdržel se: 0

Usnesení byla schválena.

3) Aktuální stav naplňování Integrované strategie rozvoje BMO 21+

Petr Šašinka informoval o tomto bodu. Shrnul počty projektů, jejich rozmístění v BMO a dostupnou alokaci v období 2021-2027.

Rozprava: bez diskuse.

4) Návrh aktualizace vybraných témat Integrované strategie rozvoje BMO 2021+, představení kontextu, další postup, diskuse

Petr Šašinka informoval o tomto bodu. Hovořil o možnostech strategii aktualizovat, jedná se o živý dokument. Dále hovořil o tom, že toto jednání tohoto Řídícího výboru BMO není řádné, ale mimořádné. Od podzimu se město Brno zabývalo podnětem vůči transparentnosti výběru projektů do strategie. Snahou je podnět co nejdříve vypořádat, proto bylo přistoupeno k aktualizaci vybraných témat ISR BMO 2021+ po domluvě s MMR ČR. Petr Šašinka poděkoval za součinnost a aktivitu MMR ČR ve věci rychlého jednání a vyzval přítomné k diskusi.

Jan Grolich se zeptal, zda se podnět k aktualizaci týká všech relevantních témat strategie nebo konkrétních projektů.

Petr Šašinka reagoval, že se podnět týká principu tvorby Integrované strategie rozvoje BMO 2021+ (časové hledisko tvorby a zároveň vzniku metodik na národní úrovni). Nejedná se o žádné konkrétní téma či projekt.

V 14:25 dorazila Veronika Slámová (náhradnice za Michala Boudného) – celkem 14 členů s hlasovacím právem.

Kamil Papež okomentoval dění za MMR ČR, také poděkoval Oddělení řízení ITI a metropolitní spolupráce MMB za součinnost. Zbyněk Šimánek (MMR ČR) doplnil, že uvedenými kroky (aktualizace vybraných témat ISR BMO21+) se záležitost blíží k uzavření a vypořádání podnětu.

Dále Petr Šašinka okomentoval aplikovaná kritéria pro zařazení projektu do koncepční části strategie a programového rámce OP:

Základní kritéria:

- Projekt je v souladu s metropolitními tématy a opatřeními strategie;
- Projekt je součástí integrovaného řešení;

- Projekt je v adekvátním stupni připravenosti;

Specifická kritéria:

- Projekt nesmí být v pozitivním stavu v ISKP21+ v individuálních výzvách
- Další specifická kritéria dle dané aktivity (soulad s podmínkami výzev ŘO).

Eva Matulová představila aktivitu Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí, seznámila členy ŘV s novými projekty přihlášenými do programového rámce, následně okomentovala i ty projekty, které byly z rámce vyřazeny. Dále prezentovala informace k aktivitě Sociálního bydlení, zde se v rámci sběru projektů přihlásil pouze jeden projekt.

Jan Mocht'ák se zeptal, zda jsou podmínky v ITI výzvách lepší než ve výzvě individuální. Eva Matulová uvedla, že podmínky jsou stejně přísné. Jan Grolich se zeptal, které podmínky jsou pro žadatele limitující. Eva Matulová doplnila finanční limit na 1 m² plochy bytu, zajištění sociální práce, bezbariérovost – vše po dobu 20leté udržitelnosti. Veronika Slámová osvětlila situaci ve městě Slavkov u Brna, kde zásadním limitem je starý bytový fond, v plánu byly půdní vestavby, při podmínce bezbariérovosti by museli řešit vybudování výtahu. Eva Matulová doplnila ještě limity na nájemném. Jan Mocht'ák doplnil kontext ostatních obcí (mimo BMO), kde je klíčovou bariérou sociální stabilita a příjem nájemců. Potenciál vidí v Národním plánu obnovy, výzva na přípravu projektů se otevře v polovině dubna 2024.

Jaroslav Sojka se zeptal na skloubení podpory z NPO a sociálního bydlení. Jan Mocht'ák reagoval, že výzva NPO bude vyhlášena v dubnu (s širší cílovou skupinou), a bude možné si díky ní navýšit dotaci na přípravu projektů.

Kristína Ďuratná představila projekty v rámci aktivity Památky. Řekla, že zde alokace byla již pokryta podanými projekty, nový projekt bude moci být realizován jen v případě, že aktuální projekty odstoupí od realizace, případně bude jim krácena ze strany ŘO alokace. Další aktualizovanou aktivitou jsou cyklostezky – čtyři nově přihlášené projekty.

Dále Kristína Ďuratná představila aktualizaci v rámci OPŽP. Změny programového rámce se týkají pouze tematické oblasti využití srážkové vody – dva projekty byly z programového rámce na podnět žadatele odebrány, tři projekty se přihlášily v rámci aktualizace.

Rozprava: bez diskuse.

Hlasování (přítomno 14 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „ŘV BMO schvaluje aktualizované programové rámce IROP a OPŽP a koncepční část ISR BMO 21+ v předkládaném znění.“

Pro: 14, Proti: 0, Zdržel se: 0

Usnesení bylo schváleno.

V 14:49 dorazila předsedkyně ŘV BMO Markéta Vaňková a převzala vedení jednání. Počet členů s hlasovacím právem – 15.

5) Návrh harmonogramu výzev nositele ITI pro první polovinu 2024, témata možné budoucí projektové aktualizace a volné disponibilní alokace ITI

Petr Šašinka informoval o tomto bodu. Hovořil o dostupné finanční alokaci. Zmínil aktivity, kde se do budoucna předpokládá budoucí aktualizace. Týká se PR IROP – Sociální bydlení, Infrastruktura sociálních služeb, Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí a Telematika. Harmonogram výzev je dostupný na webu metropolitni.bmo.cz, došlo k představení nejbližších výzev vyhlášených na jaře 2024.

Rozprava: Jaroslav Sojka se zeptal, zda bude prezentace z jednání k dispozici. Petr Šašinka potvrdil, že veškeré podklady po jednání budou nahrány do aplikace pz-iti.bmo.cz.

Hlasování (přítomno 15 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „ŘV BMO bere na vědomí orientační harmonogram výzev nositele ITI na první polovinu roku 2024.“

Pro: 15, Proti: 0, Zdržel se: 0

Usnesení bylo schváleno.

6) Poziční dokument metropolitních oblastí k budoucnosti metropolitní spolupráce a nástroje ITI po roce 2027, závěry z jednání Komory statutárních měst SMO ČR 7. 3. 2024, novelizace zákona o podpoře regionálního rozvoje č. 248/2000 Sb., usnesení, diskuse

Petr Šašínska informoval o tomto bodu. Shrnul hlavní výstupy z jednání Komory statutárních měst SMO ČR 7. 3. 2024 a nejnovější vývoj k novelizaci zákona 284/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje.

Rozprava:

Zbyněk Šimánek (MMR) doplnil, že harmonogram přípravy novelizace zákona bude představen na Národní stálé konferenci (4. - 5. 4. 2024 v Ostravě). V průběhu dubna 2024 by měla proběhnout schůzka s bilaterálními územními partnery, kde bude návrh novelizace poprvé představen. Očekává zpětnou vazbu ze strany partnerů, kterou bude možné zpracovat. Také je v plánu kulatý stůl s územními partnery (předpokládaný termín 29./30. 4. 2024).

Jan Grolich komentoval, že obce by měly být v ITI nově reprezentovány skrze společenství obcí. Jedná se o novou strukturu, která ještě neexistuje. Pokud budou chtít mít obce hlas v ŘV BMO, budou muset založit společenství obcí. Je potřeba diskutovat, jak má model vypadat, podle čeho se budou nastavovat hlasovací práva. Obává se účelového vzniku společenství, které mohou roztržkovat současnou fungující strukturu (starostové měst ORP jako zástupci celého správního obvodu). Zbyněk Šimánek (MMR) reagoval, že finální návrh znění nebyl prozatím zveřejněn, na detailech se pracuje. Potvrzuje, že základní myšlenkou je využít institut společenství obcí, které bude reprezentovat větší množství obcí v metropolitních oblastech. Struktura může a nemusí být akceptována. Pokud by to tak nebylo, je to problém. K diskusi je, zda nutit obce stát se součástí sdružení či nikoliv. Petr Šašínska rozumí relevantnosti připomínky Jana Groliche. Dodává, že cílem je pokračovat v dobře nastavené spolupráci, aby ŘV BMO fungoval, tak jak doposud (starostky a starostové měst SO ORP jako reprezentanti širšího území, nejen jednoho města). Jan Grolich doplňuje, že spolupráce může dál fungovat jen na základě nově vytvořeného institutu – společenství obcí. Ten musí konkrétní starosta/ka iniciovat a získat souhlas ostatních obcí k jeho založení. Jaroslav Sojka kladně hodnotí dosavadní fungování ŘV BMO a obává, se, že pokud by se obce z BMO chtěly podílet na zastupování v ŘV BMO samostatně, neumí si představit jeho fungování. Filip Chvátal se zeptal na možnost transformace fungujících dobrovolných svazků obcí na společenství obcí dle předkládané novely zákona. Petr Šašínska reagoval, že se domnívá, že tomu tak může být. Markéta Vaňková reagovala, že si tímto není úplně jistá (nelze jednoduše vzít dobrovolný svazek obcí a přetransformovat ho na společenství obcí, jediné, že by to bylo součástí návrhu zákona). Patrik Reichl přispěl do diskuse s obavou, zdali návrh reprezentace obcí v metropolitní oblasti prostřednictvím společenství obcí není v rozporu s návrhem Létajícího úředníka (návrh MV – ve snaze snížit administrativu, zvýšit kvalitu a rychlost rozhodování). Andrea Trojanová připomněla, že novelizace zákona o obcích stanovuje počet subjektů, ve kterých může obec být členem – pouze v jednom. Původně vznik společenství obcí cílil na odlehčení administrativy, která by díky sdružení hlavně malým obcím odpadla. Proto jí nedává smysl, aby členství v ŘV BMO bylo dle novelizovaného zákona č. 248/2000 Sb. na základě společenství obcí. Jan Grolich upřesnil chápání vzniku společenství obcí – v periferiích jako nabídka pomoci malým obcím, v metropolitních oblastech, kde jsou aparáty funkční, není tato institucionalizace potřeba. Obává se, že omezení členství v ŘV BMO na základě společenství obcí, by znemožňovala možnost spojit síly v dalších relevantních tématech (např. zakládání svazkových škol). Drago Sukalovský uvádí příklad z fungování SO ORP Kuřim. Informace přenášejí do celého území, starostové nevidí reálný problém, který by ve sdružení obcí měli řešit. Jediným důvodem pak bude to, abychom byli součástí metropolitní oblasti. Žádná obec si z území na fungování BMO nestěžuje, naopak. Co je skutečným důvodem této novelizace? Jaroslav Sojka odpověděl, že snaha metropolitní spolupráci institucionálně uchopit. Markéta Vaňková uvedla, že jsou signály, že by pro EU mohl být problém, že nemáme metropolitní svazek institucionalizován. Na místě je debata, za jakých podmínek. Novelizace zákona č. 248/2000 Sb. na tento problém naráží a podniká kroky k uchopení této institucionalizace. Debata teda nemá vést k hodnocení fungování dosavadní metropolitní spolupráce ale k jejímu dalšímu nastavení a toto vnímá jako vhodný krok. Petr Šašínska doplňuje, že spolupráce funguje dobře, nic bychom neměnili. Na druhou stranu, pokud MV a MMR ČR určuje, že pokud nedojde na nějaké shodě k institucionalizaci metropolitních oblastí/aglomerací, může být nástroj ITI pro budoucí období 2028+ ohrožen. Andrea Trojanová reaguje, že tato diskuse nezpochybňuje zakotvení metropolitního svazku v legislativě, ale měla by být spíše o tom, jak budou obce zastupovány v metropolitní spolupráci vyjma jádrového města a ptá se, proč to nemůže být stávající formou (SO ORP). Markéta Vaňková uvedla, že se vede i debata na vyšší úrovni o potřebnosti institucionalizovat metropolitní spolupráci. Tato diskuse je dnes podrobnější a poziční dokument metropolitních oblastí k budoucnosti metropolitní spolupráce a nástroje ITI po roce 2027 o ní nepojednává. Podmínka obcí vytvořit společenství obcí podle účinného znění Zákona o obcích v něm není. Filip Chvátal upřesňuje podobu různých ORP a jejich způsobu reprezentace v ITI (např. území SO ORP Kuřim = územně koncentrovanější vymezení, SO ORP Šlapanice = rozptýlenější vymezení). Riziko nedostatečné komunikace v rámci SO ORP. Diskuse má být o tom, jak bude do budoucí podoby metropolitní oblasti zapojena obce ze zázemí nad rámec centra SO ORP. Myšlenka tkví v tom, že právě společenství obcí zajistí účinnější komunikaci. Markéta Vaňková doplnila zapojení obcí formou svazku obcí (obec může být členem více svazků). Dovede si představit vznik svazku obcí pro účely zapojení v metropolitní oblasti. Zopakovala však, že tato problematika není součástí pozičního dokumentu. Konkrétní zapojení obcí v budoucím období dle zákona však bude předmětem připomínkování.

Zbyněk Šimánek upozornil na možnost vést podrobnější diskusi až v čase, kdy bude oficiálně návrh novelizace zveřejněn a na možnost uvádět konkrétní příklady a argumenty (k formě zapojení obcí). Jan Grolich doplňuje, že nutnost institucionalizace byla sporným bodem na jednáních Asociace krajů a dál se bude řešit na Komisi regionálního rozvoje. Bez konkrétní znalosti problematiky institucionalizace se nedá vést podrobnější diskuse o realizovatelném návrhu novelizace. František Kubeš vyzval Zbyňka Šimánka k zaslání návrhu znění zákona dopředu, poděkoval za diskusi. Zbyněk Šimánek odpověděl, že legislativní text bude zaslán v týdnu 15. až 19. 4. 2024 na všechny regionální partnery a dál budou navazovat bilaterální jednání. Markéta Vaňková vyzvala přítomné k připomínkování znění Pozice. Jan Grolich se zeptal, jak je myšlen text, „Posílením pólů rozvoje dojde následně k rozvoji i jejich méně rozvinutého okolí a periferních oblastí krajů (aglomerační efekty, efekt přelévání).“ Z jeho pohledu čím víc bude podporována metropolitní oblast, o to více je potřeba dbát na rozvoj periferních oblastí (možnosti podnikání, zamezení stěhování do měst, investice do infrastruktury apod.) Petr Šašinka vysvětlil, že podporovat metropole znamená, že se jejich pozitivní rozvojový efekt dostane i do periferních oblastí (např. lokalizace firem, které činnosti nižšího významu umísťují do zázemí). František Kubeš objasnil, že je to myšleno jako spillover efekt, určitě to neznamená, že se periferní oblasti nebudou podporovat v souvislosti s rozvojem metropolitních oblastí.

Hlasování (přítomno 15 členů s hlasovacím právem):

Návrh usnesení: „ŘV BMO schvaluje poziční dokument metropolitních oblastí a aglomerací ČR k budoucnosti metropolitní spolupráce po roce 2027.“

Pro: 14, Proti: 0, Zdržel se: 1 (Patrik Reichl)

Usnesení bylo **schváleno**.

7) Aktuální informace k mezinárodnímu projektu MECOG-CE, další aktivity zaměřené na BMO

Petr Šašinka informoval o tomto bodu.

Rozprava: bez diskuse.

8) Různé, prostor pro dotazy, termín dalšího řádného jednání

Další řádné jednání ŘV BMO (26) **se uskuteční v úterý 28. 5. 2024 od 10:00 hodin v sále RMB** v návaznosti na vyhlášené výzvy. V případě potřeby bude využito hlasování per rollam dle nového jednacího řádu.

Markéta Vaňková poděkovala všem za účast a spolupráci a jednání ukončila.

Zapsal: Zdeněk Dvořák, Kristína Ďuratná, dne 2. 4. 2024

Ověřil: Petr Šašinka, dne 10. 4. 2024

JUDr. Markéta Vaňková
předsedkyně Řídicího výboru BMO

Přílohy zápisu:

1. Prezentace z jednání ŘV
2. Prezenční listina